

แบบรายงานสรุปการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การขยายเครือข่ายคุณธรรมและความโปร่งใสของสำนักภาษาต่างประเทศ

ตัวแทนบุคลากรจากสำนักภาษาต่างประเทศ ได้เข้าร่วมโครงการขยายเครือข่ายคุณธรรมและส่งเสริมเครือข่ายคุณธรรม (ครั้งที่ ๒) เมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ เวลา ๐๙.๐๐-๑๒.๐๐ นาฬิกา ณ โรงเรียนวัดมัชฌันติการาม เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร โดยตัวแทนบุคลากรของสำนักงานเลขาธิการ วุฒิสภาทั้ง ๑๘ สำนัก และ ๑ กลุ่มงาน ได้ร่วมกันจัดกิจกรรมการถ่ายทอดองค์ความรู้ และเผยแพร่คุณธรรม จริยธรรม และความโปร่งใส โดยได้แบ่งกิจกรรมตามหลักคุณธรรม ออกเป็น ๖ กิจกรรม ดังนี้

๑. พอเพียง/เศรษฐกิจพอเพียง
๒. วินัย
๓. สุจริต
๔. จิตอาสา
๕. กตัญญู/วิถีวัฒนธรรมไทย
๖. หลักธรรมทางศาสนา

ทั้งนี้ ตัวแทนบุคลากรสำนักภาษาต่างประเทศ ร่วมกับบุคลากรสำนักการประชุม สำนักการต่างประเทศ และกลุ่มตรวจสอบภายใน จัดกิจกรรมการถ่ายทอดองค์ความรู้ เรื่อง “หลักธรรมทางศาสนา” ในรูปแบบของการเล่นเกมตอบปัญหา เพื่อให้ผู้เข้าร่วมได้เรียนรู้และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับศาสนาหลักในประเทศไทยทั้ง ๕ ศาสนา ได้แก่ ศาสนาพุทธ ศาสนาอิสลาม ศาสนาคริสต์ ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู และศาสนาซิกข์ รวมถึงวันสำคัญทางศาสนา และหลักคำสอนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมสามารถนำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

การจัดโครงการในครั้งนี้ นอกจากจะเป็นการสร้างความร่วมมือและขยายเครือข่ายคุณธรรมในการเผยแพร่คุณธรรม จริยธรรม และความโปร่งใส ยังเป็นการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้จากทั้งสองหน่วยงานเพื่อนำมาพัฒนางานด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และความโปร่งใสของสำนักภาษาต่างประเทศ และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาต่อไป

องค์ความรู้ที่ได้จากการแลกเปลี่ยน

โครงการขยายเครือข่ายคุณธรรมและส่งเสริมเครือข่ายคุณธรรมในครั้งนี้ทำให้้องค์ความรู้ที่สำคัญในด้านคุณธรรม จริยธรรม และความโปร่งใสเพิ่มพูนและสมบูรณ์มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทของ

การบริหารองค์กรและการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ยั่งยืน ทั้งนี้ องค์ความรู้ดังกล่าวได้ทำให้พัฒนาการที่สำคัญเกิดขึ้นโดยหลักถึง ๕ ด้าน ได้แก่ ด้านของการเสริมสร้างคุณธรรมในการบริหารองค์กร ด้านของแนวทางการป้องกันการทุจริตในองค์กร ด้านของบทบาททางศาสนาในการส่งเสริมคุณธรรม ด้านของเทคนิคการขยายเครือข่ายคุณธรรม และด้านการบูรณาการคุณธรรมสู่การทำงานประจำวัน

ในด้านของความสำคัญของคุณธรรมในการบริหารองค์กรนี้ “คุณธรรม” ถือได้ว่าเป็นรากฐานสำคัญของการบริหารองค์กรที่โปร่งใสและมีประสิทธิภาพ ฉะนั้น การมีหลักคุณธรรมในองค์กรจึงไม่เพียงช่วยส่งเสริมความเป็นธรรมและความซื่อสัตย์ของบุคลากร แต่ยังช่วยสร้างความไว้วางใจระหว่างกันด้วย ทั้งนี้ การแลกเปลี่ยนความรู้ในครั้งนี้ได้สาธิตให้เห็นว่า การปฏิบัติตามหลักคุณธรรม เช่น ความพอเพียง ความซื่อสัตย์ และการมีจิตอาสา สามารถช่วยให้บุคลากรในองค์กรปฏิบัติงานอย่างมีจริยธรรมและดำเนินตามหลักการบริหารที่ดีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในด้านของแนวทางการป้องกันการทุจริตในองค์กร โครงการนี้ได้มีการให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีป้องกันการทุจริตภายในองค์กร โดยเน้นให้บุคลากรตระหนักถึงความเสี่ยงของการกระทำที่ขัดต่อจริยธรรมและแนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันปัญหาดังกล่าว ตลอดจนกล่าวถึงเทคนิคที่สำคัญ เช่น การกำหนดนโยบายความโปร่งใส การเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ยึดหลักคุณธรรม การให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตรวจสอบซึ่งกันและกัน รวมถึงการใช้กลไกการแจ้งเบาะแสเพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริต เป็นต้น

ในด้านของบทบาทของศาสนาในการส่งเสริมคุณธรรมนี้ ดังที่ได้กล่าวไปว่า ตัวแทนบุคลากรสำนักภาษาต่างประเทศ ร่วมกับบุคลากรสำนักการประชุม สำนักการต่างประเทศ และกลุ่มตรวจสอบภายใน ได้จัดกิจกรรมการถ่ายทอดองค์ความรู้ เรื่อง “หลักธรรมทางศาสนา” ในรูปแบบของการเล่นเกมตอบปัญหา จึงทำให้เกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับบทบาทของศาสนา และหลักคำสอนต่าง ๆ ในการเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมในสังคมขึ้น เช่น หลักไตรสิกขาของศาสนาพุทธ หลักศรัทธาและการปฏิบัติของศาสนาอิสลาม หลักความรักและความเมตตาของศาสนาคริสต์ หลักจริยธรรมของศาสนาพราหมณ์-ฮินดู และหลักความเสมอภาคของศาสนาซิกข์ ซึ่งความรู้ดังกล่าวสามารถช่วยให้บุคลากร ตลอดจนผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้เข้าใจ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต รวมถึงในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

ในด้านของเทคนิคการขยายเครือข่ายคุณธรรม วิธีการสร้างพันธมิตรระหว่างองค์กรถือเป็นหนึ่งในตัวอย่างที่สำคัญขององค์ความรู้ที่ถูกพัฒนาขึ้นสำหรับด้านนี้ เนื่องจากว่า ทางผู้ดำเนินกิจกรรมได้ฝึกทักษะการใช้สื่อกลางต่าง ๆ ประกอบการเผยแพร่ความรู้ ไม่ว่าจะเป็นการใช้คลิปวิดีโอหรืออุปกรณ์ทำมือ ผนวกกับการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทั้งทักษะการพูด การฟัง และการคิด ของบุคลากรและเยาวชนผู้ซึ่งเป็นกำลังสำคัญของชาติในอนาคต

ท้ายที่สุด นอกจากการทำความเข้าใจ “คุณธรรม” หรือศาสนาต่าง ๆ โดยเพียงหลักการแล้ว ในด้านของการบูรณาการคุณธรรมสู่การทำงานประจำวัน กิจกรรมดังกล่าวยังได้สาธิตให้เห็นถึงพัฒนาการในด้านนี้ อย่างชัดเจน เนื่องจากว่า ทั้งเยาวชนและบุคลากรผู้ดำเนินกิจกรรมได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำคุณธรรมมาประยุกต์ใช้ในการชีวิตประจำวัน ตลอดจนในการทำงาน ยกตัวอย่าง เช่น การมี

จริยธรรมในการตัดสินใจ การทำงานโดยยึดหลักความซื่อสัตย์สุจริต การบริหารเวลาและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมองค์กรที่สนับสนุนให้บุคลากรมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

นำมาใช้ในสำนัก/กลุ่ม อย่างไร

สำนักภาษาต่างประเทศสามารถนำองค์ความรู้และประสบการณ์จากโครงการไปปรับใช้ได้หลากหลายรูปแบบ ซึ่งรวมถึงการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในสำนักเกี่ยวกับคุณธรรมและการนำไปใช้ในการทำงาน การกำหนดนโยบายความโปร่งใสและระบบตรวจสอบภายในสำนัก การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เน้นความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบ การใช้สื่อหลากหลายรูปแบบในการเผยแพร่ความรู้ด้านคุณธรรมภายในสำนัก การบูรณาการหลักคุณธรรมเข้ากับการปฏิบัติงานประจำวัน เช่น การตัดสินใจ การบริหารทรัพยากร และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับสำนักอื่น ๆ เพื่อแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดีต่อไป

การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในสำนักเกี่ยวกับคุณธรรมและการนำไปใช้ในการทำงานสามารถทำได้โดยอาศัยการจัดสัมมนาภายในสำนักเพื่อให้บุคลากรได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักคุณธรรมในงาน ซึ่งอาจมีกิจกรรมแบบกลุ่มย่อยหรือเกมตอบปัญหาเพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ในเชิงปฏิบัติและสร้างความเข้าใจในแนวคิดที่ได้ รวมทั้งอาจเชิญวิทยากรหรือบุคลากรที่มีประสบการณ์ด้านการนำหลักคุณธรรมไปใช้ในงานจริงมาแบ่งปันแนวทางและกรณีศึกษาที่เป็นรูปธรรม

การกำหนดนโยบายความโปร่งใสและระบบตรวจสอบภายในสำนักสามารถทำได้โดยพัฒนาร่างนโยบาย และแนวปฏิบัติที่ชัดเจนเพื่อส่งเสริมความโปร่งใสในทุกขั้นตอนของการทำงาน รวมถึงจัดตั้งระบบหรือกลไกตรวจสอบภายในที่ช่วยให้บุคลากรสามารถรายงานและแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้ทันที และใช้เทคโนโลยีที่มีการอำนวยความสะดวกการสื่อสารภายในหน่วยงาน เช่น ระบบออนไลน์สำหรับการแจ้งข้อเสนอนั้นๆ เพื่อให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการรักษามาตรฐานความซื่อสัตย์และความเป็นธรรม

การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เน้นความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบสามารถทำได้โดยอาศัยกิจกรรม เช่น การประชุมเชิงปฏิบัติการ (workshop) ที่มุ่งเน้นการวางแผนและการทำงานเป็นทีม เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่มีการส่งเสริมค่านิยมของความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบ นอกจากนี้ยังสามารถกำหนดให้มีการมอบรางวัลหรือการยกย่องบุคลากรที่แสดงออกถึงคุณธรรมและความรับผิดชอบในการทำงาน ตลอดจนพัฒนามาตรการประเมินผลที่รวมถึงพฤติกรรมและแนวทางการตัดสินใจที่ยึดหลักคุณธรรม เพื่อให้เป็นแนวทางปฏิบัติที่มีความแน่นอนและยั่งยืน

การใช้สื่อหลากหลายรูปแบบในการเผยแพร่ความรู้ด้านคุณธรรมภายในสำนักสามารถทำได้ด้วยการผลิตและเผยแพร่คลิปวิดีโอ แผ่นสรุปข้อมูล (infographics) หรือบทความที่สรุปแนวคิดและประเด็น

สำคัญเกี่ยวกับคุณธรรม โดยอาจเผยแพร่ทางโครงข่ายภายใน (intranet) หรือโซเชียลมีเดียของสำนักงาน เพื่อให้ข้อมูลเป็นที่เข้าถึงได้ง่ายและมีความทันสมัย

การบูรณาการหลักคุณธรรมเข้ากับการปฏิบัติงานประจำวันสามารถดำเนินการได้โดยยึดหลักคุณธรรมทั้ง ๖ เป็นแนวทางสำหรับการตัดสินใจในทุกระดับของการบริหารงาน รวมถึงสำหรับการบริหารจัดการทรัพยากร ทั้งในด้านเวลา งบประมาณ และบุคลากร เพื่อให้เกิดความมีประสิทธิภาพและลดความเสี่ยงจากการทุจริต และนอกจากนี้ยังสามารถดำเนินการได้ด้วยการสร้างแบบการประเมินผล หรือมาตรฐานการประเมินผลที่ผนวกหลักคุณธรรมเข้าไว้ในการทำงานประจำวัน เพื่อให้ทุกขั้นตอนมีความโปร่งใสและเป็นธรรมโดยแท้จริง

ท้ายที่สุด การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับสำนักอื่น ๆ สามารถกระทำได้โดยการจัดตั้งกลุ่มหรือคณะทำงานร่วมกับสำนักอื่น ๆ หรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่มีความมุ่งมั่นในด้านคุณธรรมและความโปร่งใส เพื่อร่วมกันแลกเปลี่ยนประสบการณ์และแนวทางปฏิบัติที่ดี อีกทั้งยังสามารถจัดกิจกรรมเยี่ยมชมหน่วยงานที่มีการดำเนินงานที่เป็นแบบอย่าง เพื่อเรียนรู้และนำแนวทางที่ได้มาปรับปรุงในสำนักของตนเองได้

ภาพประกอบ

